

Vuoden 1975 laskuvarjourheilun SM-kilpailut olivat suurimmat mutta eivät kauneimmat tähän asti järjestetyistä. Puitteet olivat erinomaiset, mutta järjestelykoneisto klikkasi monessa tärkeässä kohdassa. Sää oli lomalaisesta kaunis, mutta hypytouhuja häiritsivät puuskaiset tuulet jotka ovat niin tuiki tavallisia Nummelan kapean harjun laella. Kisat saatiin kuitenkin läpi jopa aikataulua nopeammin, ja mikä vielä tärkeämpää, ilman mainittavia loukkaantumisia. Laastarilappuja ja ideaalisiteitä voimallisempia hoitokeinoja ei tarvittu.

RELATIIVIA

Lähes kaksiviikoiset – ja sellaisina liian pitkät – kisat alkoivat uusimman tulokkaan, relatiivihypyjen merkeissä. Kymmenen miehen tähti, joka on nopeuskilpailu, oli ensimmäinen laji. Siihen oli ilmoittautunut yksi joukkue, SLK:n Sorsat, joka näytösluontoisesti sitten korjasi kirkkaimman mitaliin.

Hyppykoneena käytettiin Britten-Norman Islanderia, joka tuntuikin sopivan erinomaisesti tähän lajiin. Olihan se putki vähän kapea mutta sitä pitempi, eikä siellä tarvinnut olla kuin reilut parikymmentä minuuttia kun jo pääsi ulos kolme kilometriä ylempänä. Kiitokset vain kyydistä.

Sorsaporukka hypäsi viisi hyppyä, vaikka neljä vain olisi tarvittu kilpailun läpiviemiseksi, sillä ensimmäinen jouduttiin uusimaan. Hyppypaikka oli niin tarkkaan maalialueen päällä, että tuomarit eivät saaneet tähteä kunnolla kiikariinsa eivätkä voineet sitä arvostella. – Ei silti – eivät Sorsatkaan saaneet tähteä kokoon, ja siitäpä sitten riemu nousi kun tilanne selvisi. Tulipahan ylimääräinen harjoitteluhypy sopivaan aikaan.

Ensimmäinen arvosteltu yritys ei onnistunut sekään aivan täydellisesti, sillä tähti oli koossa muutaman sekunnin kymmenyksen liian vähän aikaa, mutta toinen oli sitten täysosuma. Kymmenen koossa ja aika 39,2 sekuntia. Kolmas ja neljäs olivat sitten jäädyttelyä – viisi ja kahdeksan koossa ja päivän urakka oli ohi.

Toinen ja mielenkiintoisempi relaiivilaji oli neljän hyppääjän sekvenssikilpailu.

NUMMELAN SM ELI MINNETUULI KULJETTI

TEKSTI: ERKKI NÄÄTÄNEN KUVAT: TUULA HEIKKOLA, ERKKI NÄÄTÄNEN

Puuskittainen, harjun päällä istuvalle kentälle ominainen tuuli ja jotensakin improvisoiduilta tuntuvat järjestelyt antoivat leimansa laskuvarjourheilun tämänvuotisiin SM-kisoihin.

Kesähelteessä hikoiltiin mestaruuksien perässä nyt lähes kaksi viikkoa.

☛ "Ikuinen kakkonen" Tatu Soini hylkäsi perinteet ja vei tällä kerralla henkilökohtaisen tarkkuuskilpailun voiton.

☛ Viikon tömäys – tömähtäjänä Jorma Mali.

Sekvenssi (nimi tarkoittaa muuten yksinkertaisesti vain peräkkäisyyttä) osoittautui yllättävän vaikeaksi ja mielenkiintoiseksi kilpailuksi, josta tulevina vuosina ilmeisesti saadaan paljon iloa irti koko hyppykansan keskuudessa. Kilpailuun kuuluu kuusi hyppyä, joiden alkuosa on yhteinen – neljän tähti ja takavoltti – ja sitten kullakin hypyllä oma suorituskuvionsa. Arvostelu koskee ainoastaan tätä kuviota – neljän tähti ja takavoltti ovat ilmeisesti niin triviaaleja, että ne menevät luonnostaan...

Intsan porukan nimellä kulkeut sorsienpalanen oli ylivoimainen. Kanadalainen T ja Timantti jäi heiltäkin tekemättä, mutta muut kuviot kelluivat säädetyllä tavalla tyylikkäästi tavaalla ja 21 pistettä 24 mahdollisesta heltsi. Paulin jengi (sarsassamme sorsanpalasia) oli toinen kymmenellä pisteellä ja sapelitanssijat – edelleen SLK – kolmantena.

Relatiivin tulevaisuus näyttää nyt melko hyvältä. Tasosta ei kyllä vielä voi puhua, mutta suuntaus lienee selvä. Relatiivi on tullut jäädäkseen ja sen menestyksen salaisuus lienee siinä, että kyseessä on joukkueläji. Onhan porukassa mukavampi touhuta ja koko hypääminen on mielekkäämpää, kun tehdyt virheet voidaan puntaroida heti tuoreeltaan useamman mukanaolleen voimin. Sama olisi muuten tempussa ja tarkkuudessaakin, jos leirimuotoiseen, keskitettyyn harjoitteluun olisi paremmat mahdollisuudet.

Tämänvuotisten SM-kilpailujen paras uutuus oli ilman muuta sekvenssikiilpailu, vaikka sitä ei ilmeisesti oltu juuri harjoiteltukaan. Ensi vuoteen mennessä pitäisi pyrkiä siihen, että ainakin suurin osa joukkueista saisi ohjelman kokonaan läpi, jolloin aika muodostaisi ratkaisevan tekijän. Siitä vasta tulisi kunnon kilpailu.

TEMPPU JA TARKKUUS

SM-kilpailujen konventionaalinen osa alkoi tempulla, jota

☛ Lentokentillä kohtaavat useat eri urheilumuodot toisensa – ja niillä viihtyvät myös eläimet päinvastaisista väitteistä huolimatta.

☛ Tarkasti kun katsoo, niin huomaa, että Affen apuvarjo on hetkeksi takertunut vasempaan jalkaan. Alapuolella näkyy edellisen hypääjän aukaisu ja Nummelan uutta kestopäällystystä.

☛ Affe Norra ja Jorma Mali olivat törmätä yhteen ristillä – syynä ei niinkään ollut väärä porrastus vaan oikukkaat ilmapurkaukset.

☛☛ "Cekkeri" Satamo tutustui sekä varavarjoiluun että Nummelan puihin parilla peräkkäisellä hypyllä. Männyntävukseen naamiotunut Cekkeri nuolen osoittamassa kohdassa.

Maaliristillä pitkin lähestymissektoria otetusta kuvasta käy selvästi ilmi erään purjekoneen tyhjänrohkea ja hyppyturvallisuutta pahasti vaarantanut palloilu kielletyssä ilmatilassa.

väännettiin hartaaseen suomalaistyyliin kymmenen sekunnin molemmin puolin. Paras aika, 8,9 sekuntia, tehtiin kahden hypääjän voimalla. Enska Kilpinen ja Härkösen Rane olivat syylliset.

Kilpinen oli voittajana hieman yllättävä, sillä yleensä suuri kokoinen hypääjän katsotaan olevan pientä huonommassa asemassa. Kunnollinen harjoittelu – tässä tapauksessa tehokas leiri – kuitenkin auttaa ja on muutenkin saanut tempuhypyn kuvaa hiukan muuttamaan. Suoritukset ovat kautta linjan hitusen nopeutuneet, mutta samalla virheet hieman lisääntyneet.

Henkilökohtainen ja joukkue-tarkkuus sitten lopuksi näytti-

vät, millainen kenttä Nummela on laskuvarjohypääjän kannalta. Tuulenpuuskat, nousevat ja laskevat, tintit, pyörteet ja äkilliset suunnanmuutokset keittivät sellaisen sopan, ettei paremmasta väliä. Sopivien nostojen

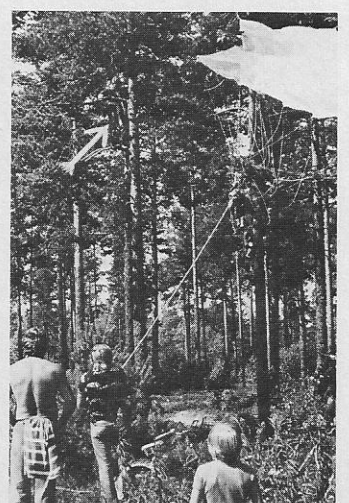
seassa palloillut hypääjä saattoi tehdä matkaa kohti maaliristää seitsemänkin minuuttia ja ainakin kerran kävi niin, että henkilökohtaisessa tarkkuuskilpailussa myöhemmin omalla ylilennollaan hypännyt ohitti edellisen hypääjän. Sopii siinä siten koettaa osua pläköille kun ainoa varma asia on, että ennen pitkää kyllä pääsee alas.

Tulostaso osoittaa selvästi edellisiin SM-kilpailuihin verrattuna, että vaikeuksia oli. Tatu Soini, joka voitti kilpailun, sai

tuloksen 10,19, kun viime vuonna tarvittiin metrin verran voittoon. Eipä silti; Enska Kilpinen hypäsi ensimmäisensä ulos, mutta teki sitten kolme nollanollaa, 16-senttisen ja pari nollanollaa lisää ja sijoittui loppujen lopuksi toiseksi. Jotkut osaavat.

Nollanollia tuli 31 kappaletta henkilökohtaisessa ja 13 joukkue-tarkkuudessa. Kymmenmetrisiä joukkueessa ei tullut yhtään, vaikka yleisen tason mukaan niitä olisi pitänyt tulla toistakymmentä.

Tarkkuuskilpailuissa uusittiin tuulen takia koko joukko hypyjä ja tehtiin muutama varavarjokeikkakin. Patjarvarjot eivät ihan aina olleet aukeamistuulella tai sitten turbulenssi aiheutti toisenkin varjon käytön.

PROTESTI

EI KILPAILUJA ILMAN PROTESTIA

Protestit kuuluvat laskuvarjokilpailujen kuvaan. Yleensä kohteena on jokin teko, tekemättä jättäminen tai muu epäasiallisuus, mutta tällä kerralla protesti kohdistui kylmään koneeseen. SLK:n käyttämä tuulimittari näytti kilpailijoiden mielestä pieleen ja siitä syy protestointiin. Sekä tuomarineuvostolle että jurylle tehdyt valitukset kuitenkin hylättiin, koska niiden tueksi ei löytynyt itse asiassa kuin olettamuksia. Tässä todennäköisesti meneteltiin aivan oikein, joten asia oli sillä selvä.

Valituksen tehnyt kilpailija tuskin tiesi, että aihetta todellakin teoreettisesti oli. Tuulimittariin oli vaihdettu anturi, jota ei oltu koeajettu tuulitunnelissa kuten edeltäjänsä. Anturi on kuitenkin valmistustoleranssien puitteissa täsmälleen samanlainen kuin entinen, joten syytä virhenäyttämään ei pitäisi olla. Mittari tullaan ajamaan tuulitunnelissa niin pian kuin mahdollista, joten sitten teoreettisetkin virhemahdollisuudet poistuvat. Tämä oli siis lievästi protestin puolesta.

Protestia vastaan puhuu kuitenkin jyrkästi se, että perusteluna esitettiin tunneseikkoja – mittari tuntuu näyttävän väärin – eikä tosiasioita. Kun sitten suoritettiin vertailuja paikalla olleeseen toiseen mittariin,

huomattiin todella eroja, suuriakin. Tämä riemastutti protestin kannattajat, mutta he unohtivat pari erittäin tärkeää seikkaa. Mittarit olivat tyystin erilaiset pyörivien massojensa osalta, jolloin kevyempi mittari reagoi paljon nopeammin puuskeen. Lisäksi ilman virtaus on sen verran pyörteistä, että muutaman metrin etäisyydellä toisistaan olevat samanlaisetkin mittarit näyttävät sitäinkin syystä eri tavalla. Nämä kaksi ovat tärkeimmät syyt erilaiseen näyttöön ja siihen, että kahta tuulimittaria on vaikea verrata kenttäolosuhteissa toisiinsa. Ei siis aihetta protestiin näillä eväillä.

Hyötyä tästä protestoinnista kuitenkin oli. Mitkään kilpailusäännöt eivät määrittele mittarin laadun ja sijainnin lisäksi tapaa, jolla se on tarkastettava eivätkä tämän tarkastuksen voimassaoloaika. Nyt on ilmeistä, että ensi vuoden kilpailuja varten LUKT tulee laatimaan jonkinlaisen ohjeen tuulimittarin tarkastuksesta, jolloin tämäkin sinänsä ammittava puute poistuu. Käsitakseni mukaan ainoa tarkastuspaikka on jokin sopiva tuulitunneli ja syytä olisi mittariin tarkistukseen kerran vuodessa. Juhlalliset tarkastuspöytäkirjat tuskin ovat tarpeen – riittänee, kun tarkastaja nimikirjoituksellaan varmistaa että vaatimukset täytetään.

SM...

Kuopiolaisten joukkueella oli huonoa onnea "Cekkeri" Satamon kohdalla, sillä hänelle sattui kaksi varavarjoikeikää peräkkäin. Molemmat päättivät onnellisesti, vaikka toisella kerralla tarvittiin apuvoimia Hinun köyden muodossa Cekkerin päästämiseksi alas puusta. Uusintojen takia kuopiolaiset ehtivät hyppäämään seitsemän hyppyä ennen puoltapäivää ja saivat sitten ylhäisessä yksinäisyydessä lopettaa koko SM-kilpailut kahdeksannella hypyllään viimeisen kilpailupäivän iltana. Sitkeä oli poikien yritys, sillä kahdeksan hyppyä viisihypyissä kilpailussa lienee ennätys alallaan ainakin Suomessa.

TURVALLISTA

Hyppyturvallisuuden kannalta kisat olivat hyvät. Aiemmin tuli jo todetuksi, että lääkintötoimenpiteiksi riittivät laastarihaput ja ideallsiteet. Näinhän tietysti pitääkin olla, mutta ikävän usein kilpailun tuoksina riskit kasvavat liian suuriksi ja vaikeuksia tulee.

Nummelan risti ei kyllä ollut paras mahdollinen, sillä se oli ensinnäkin liian pieni ja toiseksi melko kova. Sää pysyi onneksi kuivana, joten ristin säilyi niin pehmeänä kuin mahdollista, mutta mikään ei auttanut halkaisijasta puuttuviin metreihin. Vaatimus on 30 metriä ja puutteen jäi reilut viisi metriä. On tietysti teoretisointia arvailla minkä verran jonkun metrin levyinen hiekkakaistale lisää turvallisuutta, mutta jossain rajatapauksessa merkitys saattaa olla ratkaiseva, ja juuri tällaisissa tilanteissa onnettomuudetkin yleensä syntyvät.

Vakavamman turvallisuusriskin aiheutti kuitenkin se urhea ilmojen valtias, joka kauniin vihreällä pursikoneellaan useaan kertaan pyöri sekä uloshyppypaikan alla että sitten seurasi hypääjiä näiden sektorissa. Radio oli unohtunut kiinni kuten oli unohtunut käydä katsomassa lentopinnat ja kieltosektorit ja moni muukin asia. Hinun tehokkaan viestinnän avulla kone saatiin vihdoin alas ennen kuin onnettomuus ehti tapahtua ja pilotin lupakirja lähti visiitille viranomaisen luo. On ikävää, että tällainen pääsi tapahtumaan, sillä kokonaisuutena ottaen purjelentäjät kunnioittivat kiitettävästi hypääjien sektoria heti kun tottuivat ajatuksen sen olemassaolosta.

ONTUVAT JÄRJESTELYT

Kilpailujen järjestelykoneisto ei

pelannut niin kuin sen olisi pitänyt. Kuvaavaa tilanteelle oli ylituomarin, Eetu Hakasen toteamus aamubriefingissä: Hyvät kilpailijat ja toimitsija... Se toimitsija oli ilmeisesti starttimestari Kari Hallikainen, joka hoiti hommelsa erittäin hyvin pienen alkuharjoittelun jälkeen.

Toinen kiitoksen ansaitseva seikka oli puhvetteltan toiminta. Sitä ei tosin avattu aamuvierailta, kun briefing oli kuudelta, mutta ei se kyllä olisi ollut tarpeenkaan. Hinnat olivat kohutuulliset, tavaraa riitti, limsa oli suht koht kylmää helteestä huolimatta ja kahvi tosi hyvää.

Ja sitten ne puutteet. Itse asiassa kaikki viat voidaan lukea auttamattomasti toimitsijakaartin pienuuden syyksi. "Konttorihenkilökunta" puuttui itse asiassa kokonaan ja siitä johtui, että kilpailua mielenkiintoiseksi tekevä väliaikatulosten seuraaminen jäi pois. Samoin tuotti vaikeuksia apurukan puuttuminen maaliiristiltä – tuulipussin siirroissa, kiikareitten sijoittelussa ja vastaavissa toimenpiteissä tarvittiin jopa kilpailijoiden apua, ja se ei ainakaan kuulu SM-kilpailuihin.

Tulokset viipyivät pitkään, vaikka jo säännötkin edellyttävät niiden tiedottamista mahdollisimman pian kunkin hypykiekroksen jälkeen, eikä liioin kenttäkuulutusta ollut järjestetty, vaikka se olisi sekä kiinnostanut paikallaolijoita että auttanut tulostaulun pitoa ratkaisevasti. Kaiken kaikkiaan yleisö oli unohdettu kokonaan, vaikka sitä oli varsin kekseliäästi houkuttelu paikalle mainosjulisteiden avulla.

Piste puutteitten iin päälle oli sitten se, että kilpailuilla ei ollut johtajaa muuten kuin nimellisesti. Eetu Hakanen hoiti ylituomarin tehtäviään rutiinilla ja ehti vielä toimimaan kilpailujen johtajana, vaikka se olikin taastusti liikaa. Ihmetellä täytyy, että SLK, jolla pitäisi olla rautainen kokemus tämänkokoisten kisojen järjestämisestä omien Helsingin kilpailujensa perusteella, sortuu näin lukuisiin pikku mukauksiin, jotka sitten yhdessä onnistuvat lähes pilaamaan muuten hyvät kisat.

Kilpailupaikkana Nummela on lähes epätoivoinen hypääjien mielestä oikukkaitten tuuliansa takia, mutta muuten se kyllä tarjoaa mukavat puitteet eläimelle. Lentokentällä sijaitseva ravitsemusliikkeestä ei kannata välittää, sillä se ei tunnu kykenevän ilmeisen henkilökuntapulan vuoksi hoitamaan mokomaa rulljanssia edes tyydyttävällä tavalla.

Kaikki muu onkin sitten kohdallaan. Pari saunaa, uima-allas (joka tosin nyt pyttyi hetken), ja hyvät peseytymismahdollisuudet aivan leirialueen äärellä ovat seikkoja, joita ei voi arvostaa liikaa. Edellä mainitut kuitenkin ja lämpimän telttailumaaston lisänä tekevät Nummelasta ehkä parhaan ilmailuhenkisen oleskelupaikan – jos ei tarvitsisi hypätä kilpa laskuvarjolla. Niinpä Utti ja Immola jäävät lähes ainoiksi suurten laskuvarjokilpailujen paikoiksi. Sielläpäin kai taas ensi vuonna tavataan...

Rauhallinen lähestyminen m/LJK toi yleensä hyviä tuloksia ja niinpä suurin osa kärkisijoista menikin Uttiin.

TULOKSET

YLEISMES- TARUUS

1.	O. Kilpinen	LJK	5.85
2.	T. Soini	LJK	6.39
3.	H. Laitinen	LJK	6.81
4.	R. Härkönen	IJK	7.04
5.	P. Tuominen	LLK	7.24
6.	T. Rekola	LJK	7.52
7.	M. Jääskeläinen	ULK	7.60
8.	E. Huusari	ULK	7.87
9.	T. Satamo	KIY	8.12
10.	R. Salonen	KIY	8.18
11.	R. Korpinen	KIY	8.66
12.	K. Savolahti	LJK	8.98
13.	A. Horppu	ULK	9.98
14.	J. Koivuvaara	SLK	13.52

TYYLII

1.	O. Kilpinen	LJK	46.8
2.	M. Jääskeläinen	ULK	50.3
3.	P. Tuominen	LLK	50.5
4.	T. Soini	LJK	53.7
5.	H. Laitinen	LJK	55.9
6.	R. Härkönen	IJK	56.8
7.	E. Huusari	ULK	56.8
8.	T. Rekola	LJK	57.2
9.	T. Satamo	KIY	57.3
10.	A. Horppu	ULK	58.8

HENKILÖKOHTAINEN TARKKUUS

1.	T. Soini	LJK	10.19
2.	O. Kilpinen	LJK	11.70
3.	H. Laitinen	LJK	12.20
4.	R. Härkönen	IJK	13.57
5.	R. Koivisto	LLK	14.68
6.	H. Hernesniemi	OLK	15.73
7.	T. Rekola	ULK	18.03
8.	V. Korhonen	SLK	18.86
9.	R. Salonen	KIY	19.09
10.	M. Paakkanen	ULK	19.19

JOUKKUETARKKUUS

1. **Laskuvarjojääkärikoulu**
(kilpailun ulkopuolella) 15.20
H Laitinen
O Kilpinen
K Savolahti
T Soini

2. **Imatran Ilmailukerho** 16.86
T Heino
J Suppola
M Heino
R Härkönen

3. **Kuopion Ilmailu-
yhdistys** 19.23

R Korpinen
T Rautiainen
R Salonen
T Satamo

4. **Lahden Laskuvarjo-
kerho** 22.29

R Koivisto
M Valkama
P Kittelä
P Tuominen

5. **Utin Laskuvarjokerho** 27.97

H Ilves
J Ilves
E Huusari
M Jääskeläinen

KERHOKOHTAINEN KILPAILU

1. **Laskuvarjojääkärikoulu**

taito		tarkkuus	190.49
Kilpinen	46.8	Soini	10.19
Soini	53.7	Kilpinen	11.70
Laitinen	55.9	Laitinen	12.20

2. **Utin laskuvarjokerho**

taito		tarkkuus	223.39
Jääskeläinen	50.3	Rekola	18.03
Huusari	56.8	Paakkanen	19.19
Rekola	57.2	Huusari	21.87

3. **Kuopion Ilmailuyhdistys**

taito		tarkkuus	249.25
Satamo	57.3	Salonen	19.09
Korpinen	61.2	Satamo	23.94
Salonen	62.7	Rautiainen	25.02

10-miehen tähti

1. **Sorsat** 32.0 p

4-miehen sekvenssi

1. **Intsan porukka:** 21 p

Taskinen, Side,
Kuusisto, Saillavuo

2. **Paulin jengi:** 10 p

Belik, Leiman,
Jompero, Ylinen

3. **Sapelitanssijat:** 9 p

Hallikainen, Öster,
Oksanen, Karttunen

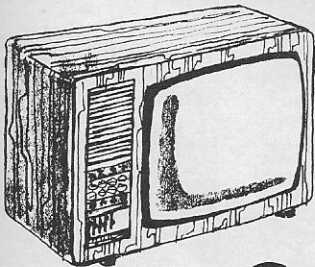
4. **Lettukerpät:** kesk.

Takkala, Salonen,
Korpinen, Suppola
Kilpailun ulkopuolella...

Finnusa: 13 p

Frey, Kausalainen,
Purkunen, Tuominen

AEG

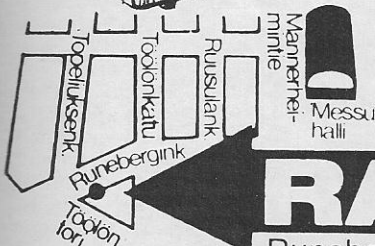
TELEFUNKEN

PALcolor ainoa alkuperäinen

TELEFUNKEN

- televisiot
- radiot
- stereot
- magnetofonit
- levysoittimet

ovat korkeata
länsisaksalaista
laatua

AEG-TELEFUNKEN myynti Töölössä. Ilmailuväen ostospaikka

RADIO TRIO OY

Runeberginkatu 57, puh. 44 05 71